

פתרון הבוחן

שאלה 1

הוכיחו: פונקציה מונוטונית בקטע סגור אינטגרבילית בו.

פתרון

נניח ש $f(x)$ מונוטונית לא יורדת בקטע $[a, b]$. אזי לכל $x \in [a, b]$ מתקיים $f(a) \leq f(x) \leq f(b)$ ולכן הפונקציה חסומה. אם הפונקציה קבועה אז היא אינטגרבילית ולכן להניח בה"כ ש $f(a) \neq f(b)$. יהי $\varepsilon > 0$. נראה שעבור $\delta = \frac{\varepsilon}{f(b) - f(a)} > 0$ לכל חלוקה T עם פרמטר חלוקה $\lambda(T) < \delta$ מתקיים:

$$\sum_{i=1}^n \omega_i \Delta x_i < \varepsilon \text{ כאשר } T: a = x_0 < x_1 < \dots < x_n = b.$$

מכיון שהפונקציה מונוטונית לא יורדת אז לכל $1 \leq i \leq n$:
 $\omega_i = \sup\{f(x) : x_{i-1} \leq x \leq x_i\} - \inf\{f(x) : x_{i-1} \leq x \leq x_i\} = f(x_i) - f(x_{i-1})$.

נקבל ש

$$\begin{aligned} \sum_{i=1}^n \omega_i \Delta x_i &\leq \sum_{i=1}^n \omega_i \lambda(T) < \delta \sum_{i=1}^n \omega_i = \\ \frac{\varepsilon}{f(b) - f(a)} \sum_{i=1}^n \omega_i &= \frac{\varepsilon}{f(b) - f(a)} \sum_{i=1}^n f(x_i) - f(x_{i-1}) = \frac{\varepsilon}{f(b) - f(a)} (f(b) - f(a)) = \varepsilon \end{aligned}$$

ולכן הפונקציה אינטגרבילית עפ"י קריטריון רימן לאינטגרביליות.

אם $f(x)$ מונוטונית לא עולה בקטע $[a, b]$ אז ניתן להוכיח שהיא אינטגרבילית בצורה דומה.

פתרון שאלה 2

סעיף א

חשב את גבול הסדרה $S = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{1}{n+1} + \frac{1}{n+2} + \dots + \frac{1}{2n} \right)$

$$S = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{1}{n+1} + \frac{1}{n+2} + \dots + \frac{1}{2n} \right) = \lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{i=1}^n \frac{1}{n+i} = \lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{i=1}^n \frac{1}{n} \cdot \frac{1}{1 + \frac{i}{n}}$$

הפונקציה $f(x) = \frac{1}{1+x}$ אינטגרבילית לפי רימן בקטע $[0, 1]$. (רציפה בקטע סגור)

נתבונן בסדרת החלוקות הנורמאלית $\{T_n\}_{n=1}^{\infty}$

בה בכל T_n אנו מחלקים את הקטע לקטעים שווים באורך $\Delta x_i = \frac{1}{n}$.

עבור הקטע $\left[\frac{i}{n}, \frac{i+1}{n}\right]$ נבחר את הנקודה $\frac{i}{n}$.

סכום רימן שואף לאינטגרל המסויים.

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{i=1}^n \frac{1}{n} \cdot \frac{1}{1 + \frac{i}{n}} = I = \int_0^1 \frac{1}{1+x} dx = \ln 2$$

סעיף ב

$$\int \frac{x+1}{4+x^2} dx = \int \frac{x}{4+x^2} dx + \int \frac{1}{4+x^2} dx = \frac{1}{2} \int \frac{2x}{4+x^2} dx + \int \frac{1}{2^2+x^2} dx = \frac{1}{2} \ln(4+x^2) + \frac{1}{2} \arctan \frac{x}{2} + c$$